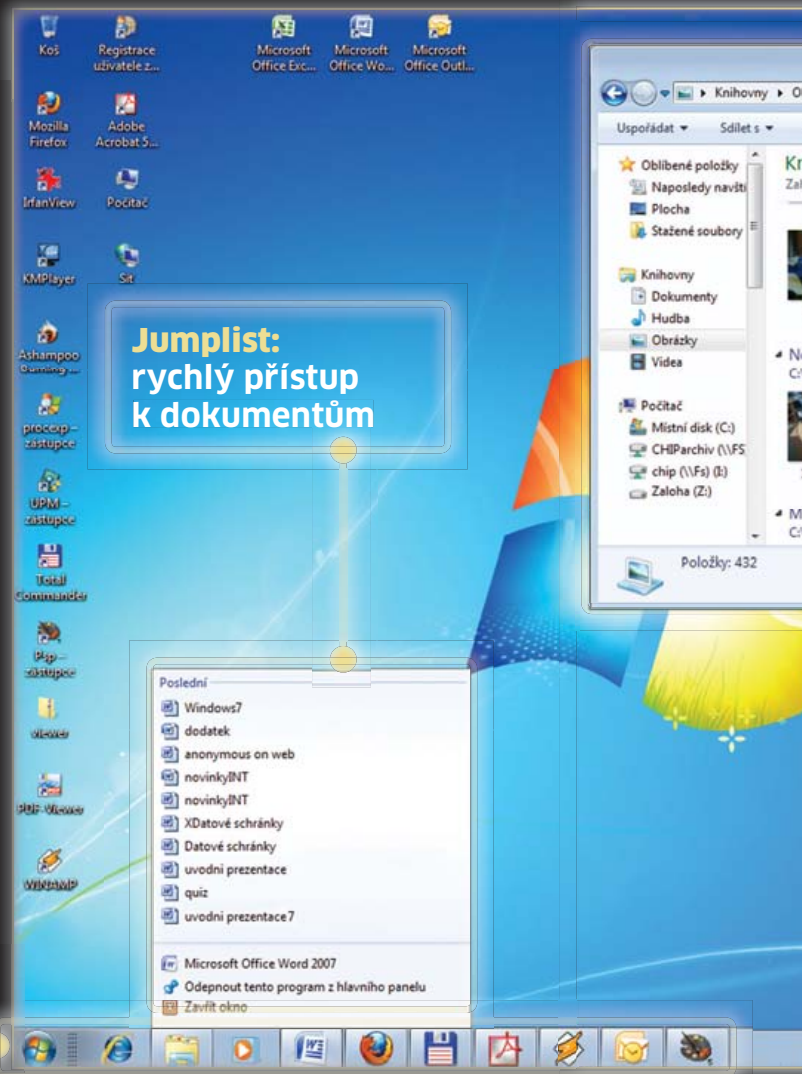

Windows 7: Příjemné překvapení

Ano, byla zde celá řada pozitivních náznaků a nadějí, ale až **FINÁLNÍ VERZE** mohla ukázat, zda opravdu stojí za to zahodit Windows XP do koše. My vám to nyní prozradíme...

PETR KRATOCHVÍL, DOMINIK HOFERER

Hlavní lišta: je přehlednější a nabízí více funkcí

Tak tohle by nás nikdy nenapadlo! Po zklamání s Windows Vista připravil Microsoft nový operační systém, kterým překvapil celý svět. Dokonce ani známí extrémně kritičtí testéři nenašli v beta verzích a v „release candidate“ nic, nač by si mohli hlasitě stěžovat. Prává chvíle pravdy však nastala až nyní: v Chipu jsme otestovali finální verzi operačního systému, který se zanedlouho objeví na prodejních pultech. Novinka z Redmondu měla šanci se „projevit“ v přibližně třítydenním intenzivním testování.

Rychlejší provoz

Právě v oblasti rychlosti je nejvíce vidět, jak se Microsoft poučil z chyb Windows Vista. S nadsázkou by se dalo říci, že vývojáři konečně sledovali uživatele při práci a podle těchto poznatků systém upravili. Znatelně ubylo obtěžujících dialogů a problémů, se kterými uživatelé už dlouho bo-

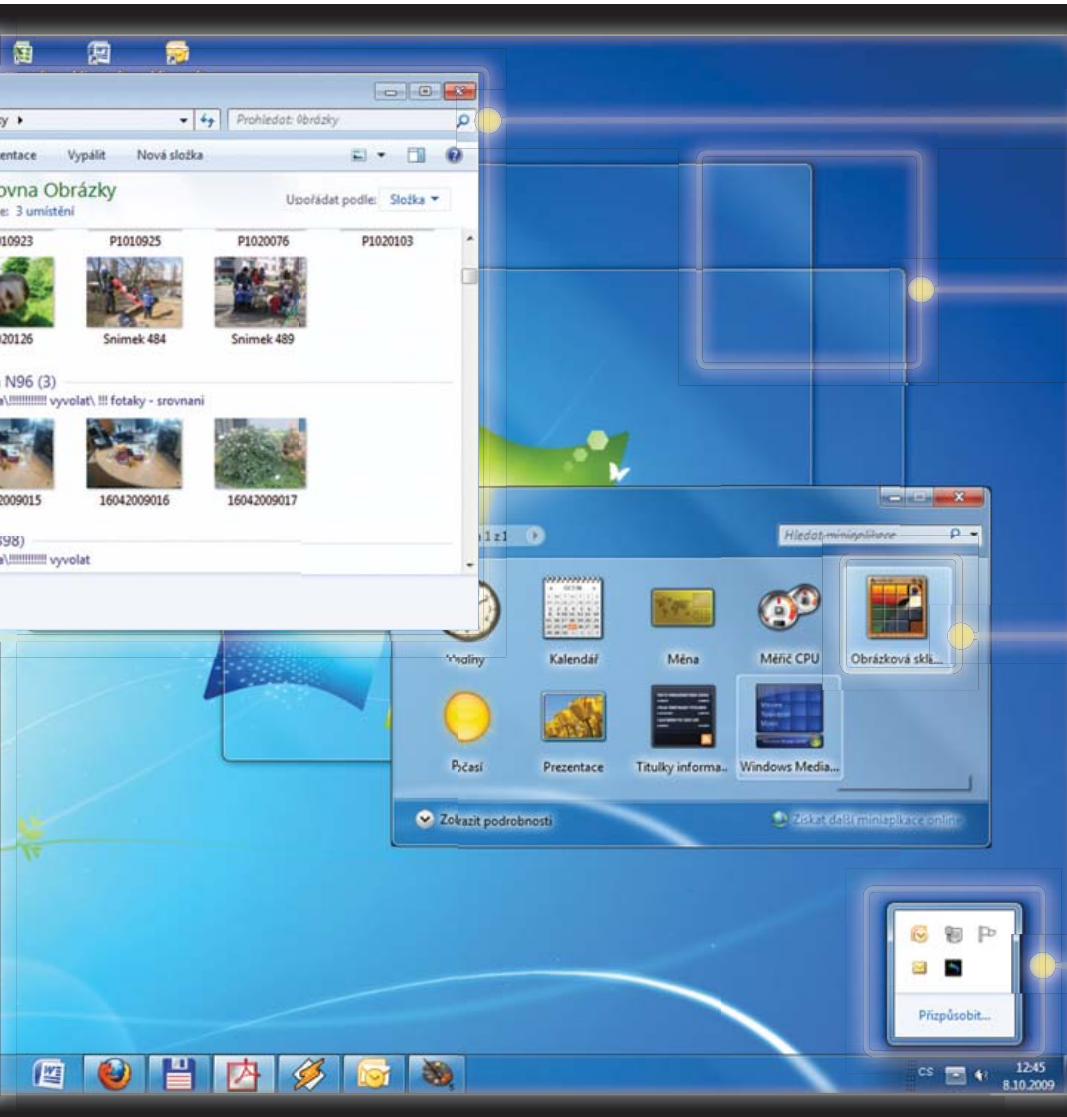
jovali. Zjednodušeně lze říci, že ve srovnání s Vistou bylo ovládání značně optimalizováno. Přibyly i nové způsoby ovládání, které jsou silně návykové a podstatně zjednodušují práci s programy: ano, jde o již zmiňované funkce „Snap“ a „Shake“. Některým uživatelům bude možná chybět funkce „ukaz plochu“, která byla nahrazena tlačítkem v pravém dolním rohu (jde o funkci Aero Peek). Pokud na něj najedete myší, zprůhlední se všechna okna a vy získáte přehled o svých datech a spuštěných programech. Další dobrou zprávou je, že celá řada zmiňovaných efektů už váš procesor nezatíží ani o procento navíc – Windows 7 tuto práci kompletně přesunula na grafickou kartu...

PŮSOBIVÉ: Naše předpoklady a subjektivní dohady potvrzuje i testování pomocí nástroje PCMark05. Naš testovací počítač s Windows 7 se umístil uprostřed pole světového žebříčku porovnávání výkonu počítačů s celkovými 8 948 body. A například v disciplíně

označené jako „práce s okny“ jsme dosáhli 2 391 bodů, proti ubohým 1 347 bodům nejrychlejšího systému s Windows XP.

HLAVNÍ LIŠTA: Nová „superlišta“ patří k jedné z praktických novinek Windows 7, které rapidně usnadňují práci. Je opticky čistší, nabízí více funkcí a lepší možnosti konfigurace – a především silně připomíná „Dock“ z OS X od Applu. Za zmínku například stojí přehlednější práce s více dokumenty v jednom programu. Pokud máte například ve Wordu otevřeno více dokumentů, na liště zůstává jen jedna ikona. Když na ni najedete myší, zobrazí se náhledy všech otevřených dokumentů. Elegantní a praktické...

KONTEXTOVÁ NABÍDKA: Za jednu z nejpříjemnějších novinek pro každodenní práci lze označit tzv. „jumplist“. Jde o kontextovou nabídku specifickou pro každý program: k prohlížeči si tak můžete přidat záložky, k multimediálnímu přehrávači své oblíbení skladby. Jde o velmi návykovou

Pořádek: knihovny jsou dalším nástrojem proti souborovému chaosu

Průhledné: průhledná okna nejsou jen efektní, ale zlepšují přehled na ploše

Nové a lepší: v nabídce jsou nové miniaplikace s vylepšenými funkcemi

Na přání: lištu systray lze snadno konfigurovat

funkci, která vám ušetří spoustu času a zbytečného klikání.

KNIHOVNY: Další novinka, která by měla uživatelům pomoci zvládnout zmatek v souborech. Knihovny jsou alternativou ke klasické práci se soubory, protože sdružují „zástupce“ složek se soubory podobného typu, které jsou rozházeny po disku. Tak je možné snadno spravovat různorodé fotografie nebo mít centrálně přehled o všech videích na počítači.

PRAKTICKÉ: Pokud některou ze složek zařazených do knihovny přesunete, knihovna vás na to upozorní a modifikuje zástupce složky. S knihovnami souvisí i další výhoda – protože je systém automaticky indexuje, je hledání souborů, které se v nich nacházejí, otázkou zlomků sekund.

Vylepšené programy

Vyhledávání nabízí další novou funkci: už „neprohřívá“ pouze disk počítače, ale dokáže vyhledávat také přímo WWW

stránky na internetu. Windows 7 totiž umožňují používat tzv. search connectory, což není nic jiného než soubor s příponou OSSZ, ve kterém se skrývá kus jednoduchého XML kódu. Pokud zároveň využijete microsoftského vyhledávače Bing, je vytvoření „connectoru“ hračkou. Chcete-li vědět více, podívejte se na adresu www.nirmaltv.com/2009/06/16/how-to-create-a-search-connector-for-any-website-in-windows-7/. Tímto způsobem lze například prohledávat internetové obrázkové databáze stejně snadno, jako by se nacházely přímo na vašem disku.

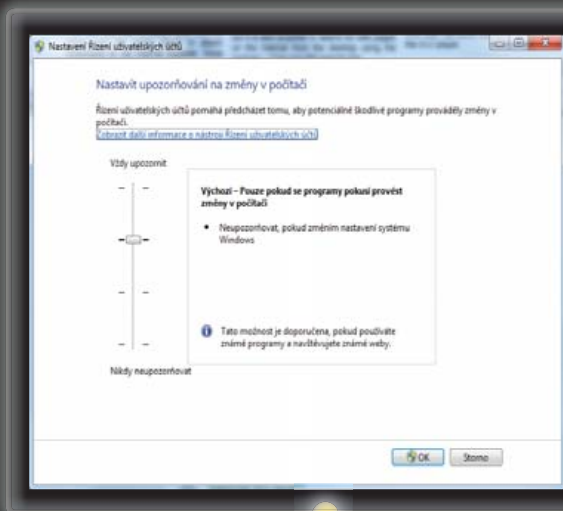
Media Player

Dalším programem, který ve Windows 7 prodělal velký „skok“ kupředu, je i Windows Media Player 12. Za zmínku stojí například nativní podpora kodeků H.264 nebo AAC. I když nepředpokládáme, že by uživatelé Windows XP a Vista (kteří své filmy ve formátu DivX doposud přehrávali

Windows 7 jsou také přehlednější

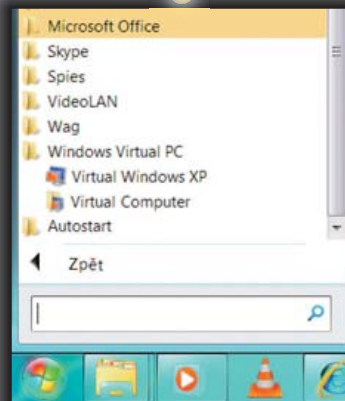
například ve VLC playeru) ve Windows 7 houfně přecházeli k WMP 12, tato taktika naznačuje leccos optimistického o přístupu Microsoftu.

VÝHODA: Existuje skupina uživatelů, kterou by Windows Media Player 12 mohl zaujmout. Při přehrávání HD filmů, náročných na výkon procesoru, má WMP jako systémový přehrávač výhodu v podobě nižší zátěže počítače. Při našich testech se zátěž procesoru u WMP 12 pohybovala okolo 10 procent, zatímco například již zmiňovaný VLC player neklesl pod 30 procent. Uživatelům s méně výkonnými počítači lze tedy doporučit nástroj od Microsoftu.

Podle potřeby: úroveň zabezpečení a zároveň množství oken UAC lze regulovat prostřednictvím posuvníku

Virtualizace: programy využívající XP-mód můžete najít i přímo v nabídce Start

VYCHYTÁVKY: Další novinky najdete například v oblíbeném postranním panelu. Takzvané „miniaplikace“, které mohou například obsahovat RSS čtečku, ukazovat stav procesoru nebo třeba počasí ve vybraném městě, už nyní nemusí zůstat v liště. Ve Windows 7 je můžete umístit kamkoliv na obrazovku – to se hodí třeba u netbooků s malým displejem, kde by větší lišta jen zbytečně zabírala místo.

Nové svobody

„Řízení uživatelských účtů“ (UAC) mělo původně ve Windows Vista uživatelům přinést větší bezpečnost. Kvůli jeho chování však obvykle docházelo k pravému opakovanému – uživatelé jeho neustálé hlášení nenáviděli a po pár dnech obvykle UAC vypínali. Ve Windows 7 byl systém UAC upraven – nyní jsou k dispozici čtyři různé možnosti nastavení, závislé na znalostech a potřebách uživatele. Pro většinu uživatelů bude

Snadno a rychle: Instalace tiskárny je automatická...

optimální druhá úroveň zabezpečení, která varuje pouze při změně systémových parametrů. Odhaduje se, že nová koncepce snižuje počet dialogů o 30–50 %. Úplné vypnutí UAC však doporučit nelze, protože pokud vám nebezpečný malware pronikne do počítače, může být UAC hlavním prvkem ochrany.

PROHLÍZEČ: Až těsně do termínu finální přípravy Windows 7 se vedly diskuse o tom, zda má být v systému integrován prohlížeč, či nikoliv. Výsledkem je kompromis: při instalaci v sekci nazvané „Ballot Screen“ se uživatel může rozhodnout, jaký prohlížeč si nainstaluje. Může vybírat mezi známými browsery: na výběr jsou například Firefox, Google Chrome nebo Opera. Surfování tedy může být bezpečné už od prvního kliknutí.

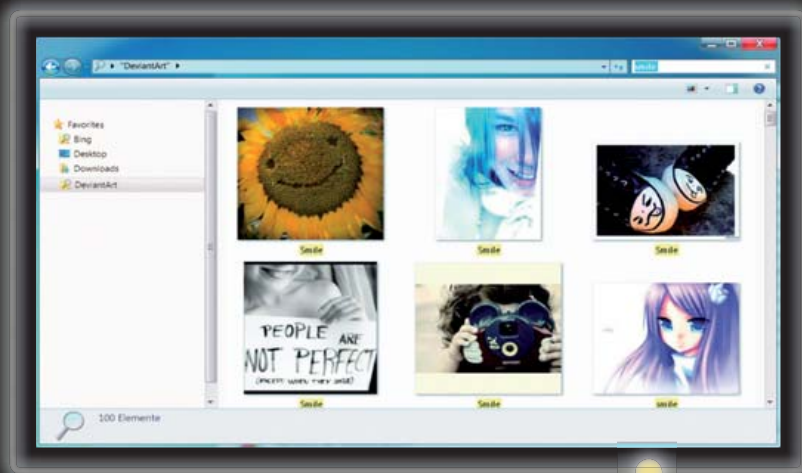
EMULACE XP: Jednou z klíčových vlastností nového operačního systému by měla být vysoká kompatibilita. Například všechny ovladače fungující ve Windows Vista by měly bez problémů fungovat i ve Windows 7. Microsoft zároveň nabízí elegantní řešení i pro starší programy fungující ve Windows XP. Funkce XP mode je však k dispozici pouze u nejdražších verzí Professional, Ultimate and Enterprise. Tato funkce umožňuje pomocí virtualizace spuštění i starších programů, které by jinak nefungovaly. Výhodou je, že díky integraci je virtualizace takřka nerozpoznatelná – aplikace mohou běžet v tzv. bežešvém režimu –

a také pokles výkonu je takřka nezatelný. Hostitelský systém je naprosto transparentní a v nabídce Start můžete uložit zástupce programů fungujících v XP mode, stejně jako kdyby to byly normální aplikace pro Windows 7. Jednou z nepříjemností „emulace XP“ tak zůstávají lehce zvýšené systémové nároky: 2 GB RAM a procesor, který podporuje virtualizaci. Pokud nevíte, zda tuto podmínku váš procesor splňuje, použijte freeware SecureA, který najdete na adrese www.grc.com/securable.htm. Ten vám prozradí nejen vhodnost procesoru, ale také správnou konfiguraci BIOS. Bez dodatečných „hraček“ je nový operační systém z Redmondu méně náročný než Windows Vista (Microsoft doporučuje 1GHz procesor a 1 GB RAM).

RYCHLOST BLESKU: Pokud jste na počítači pracovali ve Windows Vista, budou na stejném hardwaru Windows 7 podstatně rychlejší. A když se podíváte pod kapotu, odhalíte i jednu z příčin – zatímco Vista při spuštění nahrává více než 45 služeb, Windows 7 si stejně jako XP „vystačí“ jen se 30 službami.

Praktické funkce

Windows 7 usnadní spoustu práce jak správcům sítí, tak domácím „síťovým kutilům“. Díky funkci „Domácí skupina“ (Home network groups) lze nyní bez problémů propojit více počítačů a cokoliv mezi nimi sdílet. Ovšem za předpo-

Pro diváky: Media Player 12 implicitně nabídne mnohem více kodeků

Zkratka: s pomocí Windows Exploreru si může pohodlně prohlížet obrázky i na internetu...

Oprava: nový mód nabízí přímou opravu chyb ve Windows

INFO

Další postřehy

- ▶ Ve Windows 7 fungují i starší programy – vyzkoušeli jsme ACDSee verze 3, Paint Shop Pro 5 nebo „pravěký“ WinAmp 2.31. Jediné zklamání nám připravil oblíbený souborový manažer Servant Salamander 1.52, který se nám ani po usilovné snaze nepovedlo zprovoznit.
- ▶ Z hlediska rychlosti jsou „čistá“ Windows 7 přibližně na úrovni Windows XP, ovšem s tím rozdíl, že s přibývajícimi aplikacemi na disku klesá jejich rychlost mnohem pomaleji...
- ▶ Jeden z našich kolegů tvrdil, že Windows 7 nainstaloval do 10 minut. Nám to trvalo přibližně o minutu více...
- ▶ Nelíbí se nám malé optické zvýraznění spuštěných (nebo aktivních) programů v hlavní liště. Tento problém lze provizorně řešit nastavením kontrastnějšího schématu, přesto ale doufáme, že brzy najdeme lepší řešení.
- ▶ Instalace tiskáren je snem každého uživatele. Systém tiskárnu sám rozpozná, stáhne ovladače a nainstaluje.
- ▶ Na starém testovacím počítači (1,7GHz Celeron, 512 MB RAM, integrovaná grafická karta), kde se Vista sotva hýbala, běží Windows 7 svižně a bez prodlev.
- ▶ Najděte myši na ikonu programu v hlavním panelu, stiskněte a držte levé tlačítko a posuňte myš směrem nahoru. Objeví se seznam naposledy upravovaných a preferovaných dokumentů. Přejechání z pracovního PC na domácí notebook (s Windows XP) nikdy předtím nebyl tak krutý...

kladu, že na všech poběží Windows 7. V brzké době by se měl objevit update pro Windows Vista, aby se do této sítě mohli snadno připojit i uživatelé s tímto operačním systémem.

KONFIGURACE SÍTĚ: Vytvoření domácí sítě je skutečně snadné – přes nabídku »Ovládací panely | Síť a Internet | Domácí skupina«. Zde nastavíte, jaká data chcete sdílet, a určíte heslo. Ostatní počítače se do skupiny dostanou až po zadání tohoto hesla. Podobná funkce byla už ve Windows Vista, ovšem v komplikovanější variantě...

DALŠÍ NOVINKA: Už nemusíte ztrácet čas komplikovaným vyhledáváním souborů v síťových složkách. Ve Windows 7 ukazuje průzkumník tyto složky jako externí pevný disk. Windows media player přímo zobrazuje také sdílené hudební skladby a videa. Minulostí je i složité nastavení síťových tiskáren. S Windows 7 stačí nainstalovat hardware jednou. Všichni členové skupiny obdrží ovladače automaticky a mohou tiskárnu ihned použít, jako kdyby byla připojena přes USB.

OBNOVA SYSTÉMU: Windows 7 nově počítají i se situací, kdy počítač odmítá spustit operační systém. Pokud při startu použijete klávesu F8, nově zde najdete funkci „Repair computer“ (opravit počítač). Ta umožní import bodů obnovení systému nebo může přímo opravit systém.

Ve Windows Vista ve verzích Ultimate, Business a Enterprise představil Microsoft

systém „stínových kopií“, které umožňují obnovu předchozích verzí souborů. Ve Windows 7 tuto praktickou funkci najdete i v „nižších“ verzích.

Závěr

Windows 7 zahájila novou etapu použitelnosti operačních systémů Microsoftu. Schopnost svižně pracovat i na hardwaru, nad kterým by Vista ohrnula nos, a neuvěřitelné množství nových a silně návykových služeb z nich dělá našeho jasného kandidáta. V redakci sice zazněly ironické poznámky o tom, že si Microsoft celou řadu praktických funkcí „vypůjčil“ od konkurence (především té jablčnické), většině uživatelů to ale (stejně jako nám) bude upřímně jedno – důležité je, že máme k dispozici výborný operační systém, se kterým je radost pracovat. Přejechání z Vista na Windows 7 tedy doporučujeme nejen nespokojeným uživatelům Visty, ale i konzervativním příznivcům Windows XP. Jako optimální lze označit verzi Home Premium, která sice nenabídne vše, co bychom si představovali (například XP mode), ale poměr ceny a výkonu je zde jednoznačně nejlepší. Uživatelé, kteří budou potřebovat pracovat s programy pro XP, chtějí Bitlocker nebo potřebují bootovat z virtuálních disků, budou muset investovat do verze Ultimate. Ať už zvolíte jakoukoliv verzi, můžeme vám zaručit, že zklamání rozhodně nebudete... ☑

AUTOR@CHIP.CZ